

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
 ul. Dunajewskiego 5
 Telefon Redakcji 398
 Telefon Administracji 310
 Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKOW

NAPRZOD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4-50

Typograficznie 12 złotych

Zapewnia 8 złotych

Wybitych oddzielenie rano
z wyjątkiem poniedziałków
i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

Redukcja mechaniczna czy indywidualna?

W Radzie wzięli w jego komisji budżetowej i w Sejmie ministrowi toczy się walka o oszczędności budżetowe. Przedmiot sporu jest między wszystkimi stronami uzgodniony: wszystkie wiedzą, że oszczędności w budżecie są konieczne dla uniknięcia deficytu, podanego na r. 1926 na 200 milionów, a zdaniem znacznej części większe. Chodzi zatem o różnicę zdań, gdzie szukać tych oszczędności, skąd wziąć większe dochody względnie gdzie skrócić jakie wydatki.

Właśnie co do tego punktu panuje największa rozbieżność zdań. Wszyscy są zgodni, że trzeba oszczędzać, ale jedni — ci z prawicy — mówią: na urzędników, drudzy zaś — ci z lewicy — mówią: na wojsko. Sprzeciwiali to najdokładniej przedstawiciele PPS w Sejmie i Radzie, wskazując na konieczność i możliwość zmniejszenia czasu służby na 1 rok i zmniejszenia kontyngentu rekruta na 150 tysięcy. O ile chodzi o drugi środek oszczędności deficytu: o powiększenie dochodów, to drugi reprezentant lewicy w Radzie p. Gładyszyn (NPR) wskazał na możliwość podwyższenia taryf kolejowych i na niemożność masowej redukcji kolejarzy.

Główna więc kwestia ogniskuje się w wyborze jednej z tych redukcji, co do konieczności jej nie ma dwóch zdań, ma być przeprowadzona mechanicznie przez skrócenie pewnej grupy etatów względnie przez zmniejszenie płac, czy też ma być indywidualna i, obciążając niektóre zbędne etaty, co do których także nie ma dwóch zdań, że takie są. Aktualną jest obecnie w tym względzie sprawa płac urzędników na 1 kwietnia, którą PPS chce utrzymać na poziomie grudniowym, podczas gdy minist. skarbu chce ją utrzymać na poziomie styczniowym, tj. o 4-6% niższą i bez ruchomej mnożnej.

Przedewszystkiem trzeba zaznaczyć, że zdany nawet zwyciężył punkt widzenia PPS tj. zdany funkcjonariusze państwowi otrzymali 1 kwietnia te same pobyty co w grudniu, to będą one tylko cyfrowo jednakowe, będą zaś różne co do wartości — siły kupna. W grudniu dolar, po kilkumiesięcznej nadzwyczajnej zwyżce, notował przeciętnie 750 zł, podczas gdy obecnie z końcem marca notuje 530 zł. A kto wie, czy nie nawet na tym poziomie utrzyma, ileś się głośno głośnie hardzo cenię reszta na — niema się z czem kryć — przesłanie wogóle a na przesilenie na te równowagi budżetowej w szczególności.

Jak dopiero wczoraj pisaaliśmy, komisja budżetowa przy ustalaniu wydatków ministerstwa kolei przychyliła się do metody redukcji mechanicznej. Skróciła też i tamtej kategorii pracowników po kilka procent pobyty w I kw. 1926, co nie oznaczało, że każdy z mówców podał jako ideal, mianowicie że sama redukcja wydatków kolejowych może usunąć deficyt z budżetu. Bez wątpienia, na papierze można wszystko zrobić, ale czy życie pozwoli na takie gwałcenie swych podstawowych praw, wobec których człowiek — szczególnie człowiek pracy — musi mieć pewne minimum, zapewniające mu możliwość utrzymania się przy życiu?

Walka w Radzie ministrów nie jest rozstrzygnięta i tym też nie może być, gdyż nie ma realnie środków ratunkowych. Jednym z tych środków jest rozłożenie przypadających 1 kwietnia do wypłaty pobyty na dwie raty: 1 i 15 kwietnia. Co korzystnego jest się tym środkiem osiągnąć, nie rozumiemy, natomiast widzimy skądinąd jego stronę w tem, że w dzisiejszych stosunkach nie da się określić, jaka wartość będzie miał należny do wypłaty w dniu 1 kwietnia sztyś, wypłacony o 2 tygodnie później. Inny środek ratunkowy doradza aby marce umniejszyć płacę, a potem ustalić, imożne wtedy podzielić na strefy uposażeniowe. Zastosowanie tego środka byłoby przedewszystkiem odroczeniem a nie zaliczeniem kwestii, dałby spowodowałby jeszcze większy chaos w i bez tego skomplikowanych obliczeniach pobyty — słowem środek akademicki, nie rozwiązujący praktycznie kwestii.

Poco zresztą wszystkie te środki i środki, kiedy nie dają one gwarancji osiągnięcia podjętego celu: 1) zniżenia deficytu budżetowego, 2) zaspokojenia słusznych postulatów pracowników państwowych? Odbijmy nawet wszystkie propozycje komisji budżetowej zostały uszczuplone, do czego jeszcze daleko, gdyby nawet p. Zdzichowski postawił na swoim co do utrzymania po 1 kwietnia obciętych pobyty, to jeszcze nie zaspokojono nominalnie 200 a w rzeczywistości daleko więcej milionów tworzących przypuszczalny deficyt. Oszczędności da się i musi się zrobić we wszystkich ministerstwach, nietylko w ministerstwie spraw wojskowych, ale nie da się to zrobić w drodze mechanicznej: przez procentową obniżkę płac albo przez procentową obniżkę płac pracowników.

Dlatego dotąd nie poruszano możliwości redukcji indywidualnej w biurach, w których, co jest publiczną tajemnicą, zaskładają masowo panowie tam zupełnie zbyszni? Redukcja procentowe metody nie są stosowane od płac rangi wyższej, a dotychczas przeważnie ludzi z niskimi rangami albo bez rangi, niestety! Nie chcemy być złodziejami i powtarzać tego, co się głośno mówi, że nie można wymagać od tego, który redukuje, aby zaczął redukcję od siebie; czy jednak ten właśnie brak nie jest dowodem — powiedzmy otwarcie — pewnej nie-

tody w redukowaniu, polegającej na tem, że kosztą sanacji budżetu mają ponieść ci, na których państwo najmniej zależy?

Rozumiemy się, że pisma prawnicze używają sobie na lewicy, co się wie, że za jej stanowisko wobec pracowników państwowych Zarząd „demagogii” jest jeszcze najniższy wśród epitetów, jakie można mu dać. A przecież to właśnie prawa ma na sumieniu to, że urzędnicy państwowi bronią swych praw, gdyż ósemka w listopadzie 1922 r. głosiła, że urzędnicy tylko od niej mogą spodziewać się obrony! Takasama obrona obywatela zresztą ósemka nietylko urzędnikom i wszystkim wykładowcom, ale i — szczególnie czołowiekowi jej stronnictwa: endecji — nie przeszkadza w dalszym ciągu kazywać, że tylko ona jest obrońcą wszelkiego ludu pracującego fizycznie i umysłowo.

Walka o formę redukcji ma wielkie znaczenie dla klasy robotniczej, zarówno pracującej w przedsiębiorstwach państwowych jak i prywatnych. Jeżeli się utrzyma zasada redukcji mechanicznej, będzie ona stosowana ze specjalną zawziętością wobec robotników, czego zresztą już teraz jesteśmy świadkami np. w magazynach wojskowych albo przy redukowaniu dni pracy w pewnych fabrykach. Walka nie jest też walką przeciw redukcji, gdyż — jak zaznaczyliśmy — konieczność jej uznają wszyscy, lecz walka przeciw zrobieniu z redukcji narzędzia do oswojonej leżymy, w dodatku bez tej nawet marnej polechy, że będzie ona ratunkiem przed katastrofą.

Narzekania na nadmiar ludzi ukwalifikowanych a brak ich na urządach

„Głos Narodu” przytacza roznośne słowa z pos. Rymanem, który, jak wiadomo, jest najbliższym doradcą min. oświaty p. St. Urbaskiego. Otóż p. Ryman przytacza „zatrważające” — jak się wyraża — cyfry. Trwoży go nadmiar ludzi z uniwersyteckim wykształceniem w Polsce. Na dowód podaje cyfry, dotyczące 3 grup: 1) tak — mówi — obecnie jest w Polsce 5,000 lekarzy, 11,000 nauczycieli gimnazjalnych, 12 do 15,000 pracowników, a tymczasem istnieje na tych polach ograniczona pojemność rynku pracy, a tymczasem uniwersytecki przepelniono są młodzieżą, która wciąż jeszcze powiększa się ogromnie kadry...

Być może, że grozi nam nadprodukcja ludzi z uniwersyteckim wykształceniem — ale popatrzmy kolbino na drugą stronę medalu. Właśnie w przedmiotach tych wywodów, wydrukowanych w „Głosie Narodu”, otrzymaliśmy Nr. 43 warszawskiego „Nowego Kuriera Polskiego”, który w rubryce „Głosy z Polski” podaje ulco statystyki ze skądinąd na kresach.

W tytule znajdujemy wyraży: „Straszne cyfry”. Co zatem trwoży ten dziennik... w dziele, w którym dominują wpływy p. Rymana?

Czytamy: Statystyka wykazuje, że: z posterdy dyktorów szkół średnich 81 nie posiada kwalifikacji nauczycielskich, że z posterdy nauczycieli szkół średnich pełne kwalifikacje w województwie Białostockim ma zaledwie 3,7 proc.; studja uniwersyteckie bez egzaminu 28 proc., a żadnych kwalifikacji nie ma 56 proc. Na Wołyniu pełne kwalifikacje ma tylko 14 proc. nauczycieli szkół średnich. Seminarja w Białostoku z 140 nauczycieli mają 10 ukwalifikowanych, na Wołyniu z 50 nauczycieli jest 4 ukwalifikowanych!

Zapewne, jeżeli się dzieła takie dźwiz: iż stanowiska nauczycielskie dostają się ludziom ukwalifikowanym — to łatwo wytykać nadprodukcję ludzi z odpowiednim celem naukowym.

Mogłoby ktoś powiedzieć, że na kresy z przeważającą ludnością niepolską trudno o kandydatów z innych dzielnic, że się lekają nieznanymi warunkami, że się wzdraża przed wyjazdem... Ale weźmy województwo białostockie, które bynaj-

mniej nie tworzy odległych kresów, gdzie Białostok przedstawia pewien ośrodek przemysłowy, a do województwa zalicza się cała północno-wschodnia poła B. Kongresówki z Suwałkami, Augustowem na północy, a poniżej — okolice nadnarewskiej, Łomży, Ostrołęki, Ostrowi, i wschodnielnie do niej Wysokie Mazowie, w tem województwie mamy niespełna 4% nauczycieli, posiadających dyplomy uniwersyteckie!

Zapewne, iż można w gospodarstwie donowem uznać się na nieporęczny brzęk widelców, jeżeli ktoś... jada palcami.

Many nadmiar pracowników — powiada p. Ryman. Zapewne, musi powstawać nadmiar, jeżeli nawet w Krakowie, tworząc okręgową ligę kontrol państwa, powołuje się do niej i ex-vojko wych notabene nie takich, którzyby ofisnawali swoją genialnością czy wszechstronnością, skoro przesyłał jej instytucji ekspertyza lekarska w toku procesu przypisuje pewne zmniejszenie poletności.

Co więcej, ten sam numer „Głosu Narodu”, który przytacza skargi p. Rymana na nadmiar ludzi dyplomowanych w Polsce tuż po tym artykule pora na całe kresy krajowej notatki, zatytułowana: „Województwo wojni od egzaminu państwowo-administracyjnego. — Możliwe ich zwolnić też od matury?”

I w liście wojewodów, którzy zwolnieni zostali od studjów administracyjnych i obowiązku składania egzaminu państwowego) wymienia województwo poznańskiego (wice nawet nie kresy wschodnie).

Do uzyskania stanowiska wojewody p. Bnińskiego wystarczył tytuł hrabiowski i fakt, że jest „osobą mądrą”, że jest mile widziany wśród endeków.

To województwo... A przecież niedawnym w hratim organie „Głosu Narodu” — w „Rzeczypospolitej” p. Korfanteo czytaliśmy ulepi zwłanie na staroście, który, iż z niej wynikało, posiadał tylko... domowe wykształcenie. — A więc nie zdobył nawet matury.

Istotnie, poco męczyć sobie głowy studjami? Mieć niczy i zawsze mieć na plecy!

Z procesu o zamordowanie Matteottiego

Na sobotniej rozprawie przesłuchiowano świadków odwoływych. Z zeznań ich wyglądało tak, że oskarżonym jest właściwie Matteotti, który wskutek śmiertelnej groźby uciekł w ułwan przy wymiarach kary. Między innymi był prefekt z Rovigo, miejsca urodzenia Matteottiego, opowiadał długo i szeroko, że M. był „największym wyrośniętym” w tej prowincji, że podczas wojny głośno mówił, że jest międzywarodowcem, że gołęb był podburzać chłopów itd. Mimo tych „błędów” Matteottiego musiał pretekst przyznać, że M. wszystko, do czego się zabrał, robił z wielką powagą i wielką namietnością, a szczególnie zajmował się sile

Inni świadki, oczywiście szpicel, niejaki Sukeretti zeznawał, że Matteotti w Paryżu organizował zamachy antyfascystyczne, że planował zamach na Mussoliniego itd. Tensami świadkami, bezczestnie pamięć zamordowanego, gloryfikowali jednego z morderców Volpigno, mówiąc o nim, że kraj wieniem mu wdzięczność za jego czyn przeciw rewolucjonizmowi. Zapomnieli tylko dodać, że Volpi był już karany za dżederę i oskarżenie bankructwa. W sobotę postępowanie dowodowe zostało zamknięte. Odczytano orzeczenia rzeczoznawców o zwłokach Matteottiego, przyczem oskarżeni i część publiczność głośno się śmiała. Rzeczoznawcy nie mogli podać dokładnej przyczyny śmierci z następujących powodów: 1) brak niektórych części ciała, 2) wnętrzności były już zsiężone, 3) nie było znamion kłód. Natomiast surdut M. wykazywał liczne ślady krwi, szczególnie po stronie lewej piersi. Rzeczoznawcy są zdania, że w bezpośredniej powłoki śmierci był, a na piersiach, natomiast wywołującą krwotok.

Z odczytanych aktów karanych oskarżonych do-

wiedziano się, że Dumini był kilkakrotnie karany ale zawsze amnestjonowany; Volpi był czterokrotnie karany za kradzież, raz o zabójstwa uwolniony a za dżederę amnestjonowany; Viola za dżederę otrzymał 5 lat pozbawień był karany za kradzież, oszustwo i bankructwo; Poveromo był karany za gwałt publiczny, za ciężkie uszkodzenie ciała i dwukrotnie za kradzież.

Rozpoczęła się walka o pytania, które mają być postawione przysięgliemu. Obrona żąda postawienie pytania o uszkodzenie ciała z wynikiem śmiertelnym, o zaniechanie pytania co do popełnienia czynu na celach, perfidnie za tego czynu pośluszk oskarżenia oraz przyznania okoliczności łagodzących w tej formule, że oskarżeni zostali sprowokowani.

W poniedziałek zaczęło się przemówienie prokuratora. Prokurator wywołał, że Dumini razem z innymi oskarżonymi winni być uznani popełnienia morderstwa, ale nie z premedytacją. Mord nastąpił dopiero wtedy, gdy Matteotti opierał się przy wychynieniu z do samochodu, przyczem przysłało do bójki zakłóconej śmiertelna Matteottiego. Prokurator wywołał dalej, że napał był skierowany nie przeciw wolnościowcom, ale przeciw rewolucyjnym posłom, mimo to spada na oskarżonych okoliczność obciążająca, że czyn zwał polpomyjny na posła. Nie należy — mówi prokurator — przeceniać znaczenia tego czynu, ale nie należy też przesadzać w środkach dla obrony oskarżonych, gdyż środki te sprzeciwiały się godności narodu i są szczególnie wobec opinii zagranicznej niedopuszczalne. Prokurator nie postawił, apelował tylko o przysięgli, aby wydali werdykt odpowiadający prawu i słusznosci.

Nadużycia w 24 pułku ułanów

Sprawa nadużyć w 24 pułku ułanów w Krasińku przybrała sensacyjny obrót. Specjalna komisja prokuratorska badała dobiegając i możność faktycznej tan rzeczy na miejscu i wyskazywała rewelacyjnę materię obciążając oficerów i kasowego, mówianowego i kwatiermistrza oraz kilku dostawców. 24 pułk ułanów na mocy rozkazów ministerjalnych prowadził gospodarkę we własnym zarządzie i zarządzaniu. Dobrana trójka, wykonywała te rozkazy, za wszelką cenę i najprościej możliwymi sposobami starała się stanowiska swe wykorzystywać przedwzyskaniem dla własnej kieszeni. Nie przebralażając zatem w środkach zdobywania gotówki. Stwarzano więc fikcyjnych dostawców, fabrykowano prokuby odbiorcze na nigdy niedostarczane towary, fałszowano sumy w pokwitowaniach za dostarczone produkty, a nawet zmuszano faktycznych dostawców przy przyjmowaniu od nich towarów do składania mieszanych danin w wysokości kilkuset złotych od każdego, oraz wymuszano „grzeźnościowe” rachun-

ki rzekomo na rzecz pułku. Najobłothim źródłem dochodów umurowanych szanowanych „były manewry urzadzone w ubiegłym roku. Transakcje przeprowadzane w stosunku w głównym mieście z kierownictwem wojennym, w szczególności z Rólniczym. Poza tem szukano rentownych zarobków w wynajmowaniu żołnierzy do robót przy budowie koleki waskotorowej itd. Tak mniej więcej wyglądała gospodarka w 24 pułku ułanów w dwu latach ubiegłych. Przemyślni oficerowie wywyższonemi sposobami obwołili się poważną sumką z góra 50.000 złotych. Aresztowano dotychczas na podstawie wyników dochodzenia prokuratorskiego por. Antoniego Holownikera, por. Maksymiliana Palasiewicza, kwatiermistrza rtm. Tadeusza Kopaczewskiego i dostawcę Geismann. Siedzą śledczy przy sądzie okręgowym wojskowym w Lublinie, do którego kompetencji należy wyświecenie całej tej ciemnej gospodarki, w szybkim tempie przeprowadza badanie.

— o o o —

TEN

Straszny gość

Ziapał go położyli na łóżku, obie baby przyprowadziły do izby — mówi: „patrzcie, diabłonie, co się stało!” I dawał łupki po natch plecach Brotha ciekła nahaika. Krzyczał z początku, później ucichł i pewnie nie ogadyłaby go oczy nasze wlecieć, gdyby właśnie nie nadejchał, a była już nio, jakich ich wleki komandir, sam jeden na koniu. Usłyszał babski lament i wlezi do izby. „Co tu się dzieje?” — pyta. „A ty co za jeden?” — wrzasnął wachmistrz, pilany troche. Komandir wyjął rewolwer i wola: „puszcz! tego chłopca, a wszyscy żołnierze za mną, areszt wam, rozbijam, nakładam na was wasze pogańskie”. Zrobił się bal. Płynie interuiercy zszili się na komandira, ledwo im się wyrwali na podwórce i zza konia, co był do plotu przyzwyczajony, wystawił swój rewolwer: „ach, — mówi, każdego zbroja, co podejdzie”. Noc była ciemna, interuiercy nie wiedzieli widać, że komandir jest sam, a może i sumienie ich soddake przestraszyło się kary wielkiej, wiadomo o czeka soldata za ułudzenie starszemu! Porwali półtęgo Prohora i mówią: „a jak ty jesteś komandir, to chodź do naszego ofiera do dworu”. Poszli, najpierw on, a za nim zdaleka z latarniami pograniczniki. Co tam było we dworze — nie wiadomo, ale na drugi dzień strażnicy powieśli do Równego Prohora, a przez ten czas wszyscy diabli mieli wielką uciechę z Maryni i Ewsiyni. Tesame interuiercy co wieczór ucie soddaka urządzali,

a po niej, płał jak Graska, diak korecki, w ostatni dzień posła, dzielił się żonką i swojowienką Prohora. Hulali też razem z nami i ten felczar, zawsze był najtrzęsliwszy i wykradał pilnikom Maryne, potem szedł z nią przez wieś, jakby na pokaz bezwstydu swojego i wysł po mioskowsku, czorzyła oca! da bielała gród, do samej palnocy usnuł nie dajut...

Przećdził, pewnie z namowu tego komandira, któremu ubliżył interuiercy, zjechał do Podbatowa półsiedził z pisarzem. Wołał na świadków pól swi, pytał sumiennie o wszystko i zapisywał, potem kupił szesć gości i odjechał. A chłopci bali się wachmistrza i strażników i każdy powiadał: „moja chłopa skóra, ja niochco nie znaju”. Tyłby baby zawyżyły się na felczera, pewnie dlatego, że miały podobny podryw, a szłuchły swi, a i dał je przywrzucił, że on nie soldat ani strażnik, mścił się niema sily ani wintówki, ani kandałow w woruku skózanym nie nosi. Posadzili pod areszt felczera, siedział chłysta że trzy tygodnie, a potem poszedł na felczerską służbę do pańskiego stodoły i zaklął się, że nie minie jego zemsta podbatowskich chłopów. I teraz zastrzeżił kazał jednać się dobrych koni, a Poczekać jeszcze rok, — ani roku, ani kawa! już nie będzie w Podbatowie. Oto, jakie drogę na wzór dla pogromu narodu prawosławno! Nie wieszcie że to sam antytopia, sam noża na gardło ludzkie, ani wintówki na koniaki niewinna. POCO mi się truciż, wyrzeca dusze ochrzczone, albo katolickie.

Poszedł ja, rozechodził się językiem na ścieżki inne, jak piany družba po weselu, wracający do domu koteń krzywym od cerkwi do piebani. Z wa-

Na szlaku

OBRAZKI Z BEZGRANICZNEJ NEDZY BEZROBOTNYCH, ZAOSERWOWANE NA KOLEJACH

Pisarz amerykański Jack London dal na cyklu znakomitych nowel p. n. „Na szlaku” szereg przykuwających uwagę obrazów z życia bezdomnych włóczęgów amerykańskich, którzy czyni to za pracą, czy dla szukania przygód, przebywają niezmiernie przestrzenie Nowego Świata, na dachach lub między osłami wagonów kolejowych, aby w ten sposób żyć z pod oka policji i straży kolejowej.

Czytając opisy Londona, przepełnione szczerą prawdą tego pomrogo życia, wlezieć się wprost nie chce, aby rzeczy podobne mogły zdarzać się w rzeczywistości.

Tymczasem...

Nie trzeba szukać przykładów daleko. Nie tyłco w czasach, które opisuje London i nie tylko na obszarach Ameryki można spotkać takie gromady ludzi, którzy niochda szkierowała „na szlak” kolejowy.

One pisała nam towarzysze kolejarze ze Szczakowej te słowa:

Nie ma dnia, by kolejarz przechodzący pod nogi nie naknął się na człowieka, który utracił pracę wraca do stron rodzinnych bez grosza, w łachmanach często i bez helu, rzecz prosta, że kole nie jest instytucją filantropijną i nie może tego stanu rzeczy tolerować. Ale co taki nędzarz ma począć ze sobą?

Napokwamy takiego osobnika żąda się od niego zapłacenia kary, a ponieważ nie ma pieniędzy, wysadza się go z pociągu i oddaje policji.

Patrzna na takiego biedaka bez dostatecznego odzienia, głodnego, serce się ścisła. Często się zdarza, że taki człowiek pokazuje swoje dokumenty, stwierdzające bez wątpienia jego tożsamość i obiecuje zapłacenie biletu i kary, gdy przybędzie do miejsca zamieszkania. Nic nie pomaga — pozostawia się go na lasce łose. Wiele spotyka się takich biedaków idących pieszko, nierzaz po kilkanaście mil, często boszo, na pół nago.

Czy na to niema rady?

Sadziemy, że jest. W razie, gdy ktoś pozbawiony pracy chce się dostać do kwateron rodzinny, za pośrednictwem gminy powinno się to ułatwić i półnie śladnąć z niego należąca kwota, przez jego zgnine.

Ostatniemi czasami wraca masę bezrobotnych z Niemiec. Niemcy odstawił ich do granicy, a dalej? Między takimi można spotkać kobiety z małemi dziećmi, młode dziewczęta, które są przez różnych nieuczciwych ludzi w różne sposoby wyzyskiwane i demoralizowane. Praca powinna być otoczona szczególną opieką, według naszej konstytucji. Ale tam słowa „Praca” nie można rozumieć tylko warsztatu pracy, ale również i pracownia, choćby te prace utraci.

Towarzysze kolejarze mają zupełną rację. Jest rzeczą władz sprawę tę uregulować. Nie można przecież obojętnie patrzeć, jak się „na szlaku” kolejowym powiewiera dziesiątki, setki, nędzarzy, — nie z własnej winy.

mi trudno inaczej, każda rzecz trzeba wam, twarogdowym, podać przedz geby niegłone, jak śmiałem na galuszek. A miał mówić o czym innym.

Wiele, że Kondrata, sioła Pelagii, carstwo też niebieskie, niewinny, w soldaty pańskie zabrał... W domu u niego tyłko Ksenia została, kwiatczek wielki, jedna bno „kwiatczek” uciekała ze strachu przed zemstą gajowych pańskich. Tak i płało nieszczęsne, drewniane kraty w okno wstawilem, belkę na drzwi przybiłem na zawiasach i sobako młota stara czołwiec wieczór przyprowadzam, żęby bronila dziedzica niemocnego. Rozumie Wiernuska służbę swoją nowa, warczy na chłopów, co przechodzi, noca kłó Pelaginie chaty, a las kiedy podjedzie gajowy pański — to szczeka i wyle tak, że warta przez belkę przylatuje, jak na pożar... Ale nie upilnuje! Przemieszły w le, małchki, do inne chaty, choćby i na druga wle, choćby na chutor leśny, więc zdaleka od miejsca, gdzie wybudował chatę i stodołę też odwiec, żeby mu tego na tamtych świecie nie polaczy! Zbawiciel za winę wielką, grzech nieprzebaczony! Żal dzieciątka... Zdał się, ot wzorzył to było, jak w mroźny dzień zimowy o samym wschodzie słońca zbudził miła straszny krzyk pod oknem, ni to ludzki, ni wlezie okropne wycia „au, au, au”. Zerwałem się z łóżka, naciągnąłem biała i koczul i wychodzę... Wybie odwołallo się i słychać było coraz żalotniejsze „au, au”. Ale już prawie za wsia. I inni ludzie powychozili z chat, zbieramy się i plynmy jedzie drugiego, co to się stało. Aż przybiegli do nas młody Jermoty, którzy teraz gryzie gdzieś ziemię niebieską, i wola:

(Ciąg dalszy nastąpi).

Dr Elias Simche

(Korespondencja własna „Naprzodu”).

Tarnów, 23. marca.

Cieślą strąte poniosła PPS w Tarnowie przez śmierć tow. dra Eliasza Simche. Tego niestrudzonego działacza o złotym sercu, całym swym jestestwem związanego z partią, ukt tu nie zastąpi. Zgon jego wzbudził nieopisany żal wśród najszerszych mas robotniczych, pomiędzy którymi był niezmiernie popularny. W ostatnich latach prowadził on sekretariat partii; na 8 dni przed śmiercią, w niedzielę 14 marca, został na zgromadzeniu partyjnym ponownie wybrany sekretarzem. Później był prezesem tarnowskiego oddziału TUR, członkiem zarządu Kasy chorych i korespondentem „Naprzodu”. Szczególnie pieczołowitą uwagę zwracał na kółka prasowe i wydawnictwa partyjnych. Udzielał towarzyszom bezpłatnie porady prawnej i zastępował ich również bezinteresownie w najrozmaitszych procesach. Z jakimże kłopotem osobistym zgłosił się do niego któryśkolwiek towarzysz, zawsze znalazł u niego poradę i pomoc, pocieszenie i opiekę. Toteż kochał go serdecznie cały proletariat tarnowski. Ponieważ w mało który młodziowiec panują w partii tak zażyłe i serdeczne stosunki osobiste pomiędzy towarzyszami, jak w Tarnowie, przeto przywiązanie ogółu towarzyszy do niedziałającej pamięci tow. dra Simchego objawiało się w sposób wzrost rozczuwania.

OSTATNIE CHWILE SZCZEREJ SOCJALISTY

Tow. dr. Elias Simche umierał w otoczeniu rodziny i towarzyszy partyjnych. Przy łóżu jego znajdowała się żona, szwagier, dwóch synów (oba towarzysze partyjni), oraz towarz. profesor K. Ciołkosz, Hutter i Zarek, którzy przyszli do chorego wieczorem około godz. 6 popołudniu na wieść o pogorszeniu się jego stanu zdrowia. Chory powiłał ich serdecznie.

— Stądajcie, proszę; wybaczyć, że nie idę na posiedzenie, ale nie mogę...

Przez dwie godziny prowadził z towarzyszami ożywioną rozmowę o różnych sprawach partyjnych, albowiem i słowem nie pomijał o swoich sprawach osobistych.

Około godz. 8 wieczorem stracił przytomność i zaczął majaczyć. Ale nawet w marnie przedśmiertnej duci jego zajmował się wyłącznie partią i jej sprawami. Mającąc, zgłaszał posiedzenie, przewodniczył, udzielał głosu, polemizował...

— Nie byłym nigdy komunistą... Jestem pęcoszkiem... przez całą życie... Czego tu obca ci budować?...

Zaniepokojony tow. Hutter pobiegł po lekarza. Gdy powrócił, zastał już nieboszczyka i na ten widok wybuchnął płaczem.

Na pięć minut przed godz. 9 tow. dr. Elias Simche wyzionął ducha w obecności rodziny oraz tow. K. Ciołkosza i Zarka.

POGRZEB

O niezwykłej popularności tow. dra Simchego wśród najszerszych warstw ludu w naszym kraju, wrażeń, jakie śmierć jego wywarła, świadczy pogrzeb, który się odbył dziś popołudniu. Ulicę Krakowską przed domem żałoby zapelnili tak gęste tłumy ludności bez różnicy wyznania, robotników i inteligencji, towarzyszy, przyjaciół i znajomych zmarłego, że wstrzymano ruch tramwajowy i kołowy. O godz. 5 ruszył kondukt pogrzebowy ulicami Krakowską, Wałową itd. ku cmentarzowi żydowskiemu. Czerwone szmaragły organizacyj partyjnych i długi szereg wieków niesiono w konduktie, za nim postępował komitet partii, dalej niesiono trumnę, za nią szła rodzina zmarłego, organizacje robotnicze, kolejarzy i nieprzejrzane tłumy ludności rozmaitej. — Przechodził kondukt wśród gęstych szpalów publiczności, które się ustawiły na obu chodnikach głównych ulic miasta.

Na cmentarzu izraelskim nad otwartym grobem wygłosił mowę pogrzebową tow. Haecker. Kładąc żałobę zmarłego i żegnając go imieniem komitetu obwodowego PPS Małopolski zachodniej, imieniem redakcji „Naprzodu” i imieniem własnym jako jego kolega szkolny i przyjaciel osobisty. Chór młodzieży robotniczej, dyrygowany przez tow. profesora Włodzimierza Jarosza, odpiewał pieśń żałobną, poczem tow. prof. Kasner Ciołkosz rzewnie pożegnał nieboszczyka imieniem komitetu miejscowej PPS, zarządu Kasy chorych i zorganizowanych robotników tarnowskiej klasy robotniczej. Ostatnie promienie zachodzącego słońca czerwonymi blaskami oświetlały ten obrzęd żałoby. Położyli się czerwone chorągwie nad grobem, rozległo się głuche ikanie i głośny płacz... Gdy trumnę zasypano ziemią, towarzysze na ostatnie pożegnanie tow. dra Eliasza Simchego odpiewali jego pieśń umiłowaną: „Czerwony Stander”.

Wiadomości polityczne

BENESZ ALBO W RZADZE ALBO W PARLAMENCIE

Zbliżenie do ministra spraw zagranicznych „Ceśske Slovo” dowiaduje się, że ma zapadła decyzja co do tego, czy minister Benesz ma zrezygnować z mandatu poselskiego. Decyzja w tej sprawie zależy wyłącznie od Benesza i premiera Czernego. Dziennik przypuszcza, że gdyby Benesz nie chciał zrezygnować z mandatu a zrezygnowałby z fotela ministra, ministrem spraw zagranicznych zastąpił by, Girsu.

PLEBISCYT W NIEMCZECH

Częściowo obliczenie list przystawionych do plebiscytu o wywłaszczenie rodzin byłych panujących wskazuje, że liczba zapisanych przewyższa znacznie oczekiwanie, ponieważ obliczone około 11 mil., a całkowita liczba wyniesie około 13 mil. Rokowania prowadzone między stronnicami w celu ustalenia kompromisu, na mocy którego odwołanie się do plebiscytu byłoby zwyciężczym, nie doprowadziły do żadnych rezultatów.

POGŁOSKI O ZAMACHU W NIEMCZECH

Od kilku dni krąży w prasie berlińskiej pogłoski, że partię prawniczą zdążają do obalenia obecnego gabinetu i utworzenia nowego rządu, na którego czele stanąłby obecny minister Reichswery Gessler. Wystąpienie pos. Westarę w Reichstagu przeciwko kancelarzowi i ministrowi Stresemannowi uważają za potwierdzenie tych pogłosek.

SOWIETY WOBEC KOMISJI

ROZBROJENIOWEJ

„Vorwärts” donosi z Moskwy, że rząd sowiecki postanowił podać do wiadomości za pośrednictwem swych reprezentantów w Berlinie, Paryżu, Rzymie i Londynie, że nie zmieni zupełnie swego stanowiska w stosunku do Ligi narodów oraz, że współudział Rosji w konferencji rozbrojeniowej jest zapewniowy tylko w tym wypadku, o ile konferencja ta odbędzie się w Wiedniu, albo w Pradze lub też w jakimkolwiek mieście francuskim. W Moskwie słychać, że Nansen objął pośrednictwo w tej sprawie, ponieważ znajduje się on w dobrych stosunkach z Czerwienią.

ZMIANA RZĄDU W RUMUNII

Pisma donoszą, że rząd poda się w piątek do dymisji, jeżeli ustawa wyborcza zostanie przyjęta we czwartek przez Izbę. Gdyby ustawa została przyjęta w sobotę, rząd poda się do dymisji wieczorem tego samego dnia. Po dymisji rozpocznie król rokowania przedwstępne w sprawie utworzenia nowego gabinetu.

SZAMPON FARINA

Ruch kolejarzy

MASOWE ZGROMADZENIE KOLEJARZY W TARNOWIE

Dnia 4 marca 1926 odbyło się w Tarnowie masowe zgromadzenie pracowników kolejowych wszystkich działów służbowych bez względu na przynależność związkową. O. Krogulski w swoim referacie przedstawił ogólny podział pracowników kolejowych na starość i na wypadki od nieszczęśliwych wypadków. Projekt ten jest niezgodny przez wszystkie związki.

Wskoczą mówca nadmieniał, że ministerstwo skarbu czyni nowe zamach na pobyty pracowników państwowych. Projekt rządowy, według osiągniętych wiadomości,

KRWIWDZI PRACOWNIKÓW

albowiem mają być znacznie obniżone pobyty, mianowicie w ciągu ostatnich czterech miesięcy drożyzna wzrosła a pobyty obniżono o 4 i pół do 6%.

W dyskusji przemawiał radca Rostał, kol. Blalik, Zaleski, Łopuszański, Dobrowolski i Czarnik. Wszyscy jednomyślnie wypowiedzieli się przeciwko jakimkolwiek obniżkom poborów i wzywały do przedstawięcia się tym zamachom.

W końcu uchwalono następującą rezolucję:

1. Zebrani w dniu 4 marca 1926 r. pracownicy kolejowi w Tarnowie wszystkich kategorii służby bez względu na przynależność związkową, protestują przeciwko wszelkim zamiarom

OBNIŻANIA ICH POBORÓW

2. Wychodząc z założenia oparcia kolektywnego zasadzie przedsiębiorstwa, domagamy się bezwzględnej wyodrębnienia kolektywności od ogólnego gospodarki państwowej i na tej podstawie obciąża pracowników kolejowych odrębną ustawą uposażeniową.

3. Protestują przeciwko odłożeniu uchwalenia ustawy emerytalnej dla pracowników nieetatowych. Wzywają radę do przedłożenia pod obrady sejmowej ustawy o Związku ubezpieczeń kolejarzy według projektu kol. Andrzeja Słabi, jako opartego na zasadzie bezwzględnej sprawiedliwości.

4. Domagamy się zaniechania redukcji pracowników kolejowych szczególnie w dziale drogowym a przeprowadzenia redukcji w budżecie rzeczowym wszystkich działów służbowych. Wzywają wszystkich kolejarzy do stworzenia jednolitego frontu bez względu na przynależność związkową, celem obrony swej skromnej egzystencji.

Zgromadzeni wzywają posłom PPS i członkom wykonawczym ZKK za dalszą czynną obronę ich postulatów, pełne wolne zaufania.

!! NUMER ŚWIATECZNY !! !! „NAPRZOD” !!

Z okazji Świąt Wielkiej Nocy wydanie Numeru Świąteczny w znacznie zwiększonej objętości. Obok wielkiej i bogatej treści część redakcyjnej, zamierza Administracja starannie wyposażyć

DZIAŁ OGŁOSZEŃ

TEGOŻ NUMERU.

Zlecenia prosimy nadsyłać najpóźniej do 31 marca.

Wszystkie zainteresowani, ocenając korzyści reklamy „NAPRZODU”, zechcą pospieszyć się z zleceniami do tegoż NUMERU ŚWIATECZNEGO.

Administracja „Naprzodu”
Kraków, Dunajewskiego 5.

Kupując Wódkę „Przełom” „BERNARD”
Wszystkie do nabycia. Wszędzie do nabycia.

KRONIKA

Kraków, 25 marca.

W 132 ROCZNICE PRZYSIEGI TADEUSZA KOŚCIELSKIEGO zwołanej w rynek krakowski, połączone z naczyniem pamiątkowym wieniec z jedynki. Za czasów zabójczych dzień ten obchodził Kraków uroczystości, obecnie wielkopolska rocznica przysięgi uczczona została jednemu złożeniem wienca przez nieznaną osobę.

KRAKOWSKA RADJOSTACJA OŚWIATOWA oznajmia wszystkim interesującym się rozwojem radiofonii polskiej, że próby odbywające się w b. tygodniu w godzinach między 8'15 a 8'45 wieczór na fal około 446 m., dają wyniki całkiem pomyślne. Świadczy o tem wiadomości nadawane z różnych stron, między innymi otrzymane dr. Paczowski wiadomości z Wieliczki i z pod Międzywio, a dwóch radioamatorów donosi, że słyszeli 22 marca br. o godzinie 9:25 wieczór podziwieniem przesłane drogą radiofoniczną od radiostacji w Bernie morawskim, które widocznie nasze próby także odebrała. Ze względu praktycznych Zarząd RKO. prosi bardzo usilnie interesujących się tą sprawą radioamatorów, by swe cenne spostrzeżenia przesyłali jedynie tylko pod adresem: „Zarząd Krakowskiej Radjostacji Oświatowej, Kraków ul. Studencka 12”.

Z WAWELU. Wobec podanych przez prasę wiadomości o licytacji w Wiedniu zbiorów sztuki, pochodzących z Wawelu, zarząd zamku postanowił w naczyniu ze żądnych zabieków ze zbiorów wawelskich nie sprzedaje. Powołując się co pewien czas w handlu przedmioty z napisem „Wawel” pochodzą z zbiorów prywatnych, które przeznaczone były w swoim czasie do Muzeum Narodowego w Krakowie i przez właściciela zostały sygnowane w sposób, mogący wprowadzić w błąd kupujących.

O ZDROWIE MŁODZIEŻY. Z Rady szkolnej miejskiej otrzymujemy następujące sprostowanie niektórych szczegółów w sprawie opieki lekarskiej w szkołach krakowskich, podanych w naszym piśmie w numerze wczorajszym. Siostry szkolne są naczyniem zalecając, nie tylko badają czystość ubrań i naczyni, ale także na domach, pożąca ludność o higienie, wykazując liczne schorzenia członków rodziny, a zwłaszcza walczą z gruźlicą. Lekarz bywa w szkołach średnich raz na tydzień, a w podmiejskich raz na dwa tygodnie, jak nakazuje instrukcja. Nie jest prawdą, że hada on tylko ocy, bada bowiem również — stosownie do instrukcji — wszystkich wstępujących i występujących uczniów jakości tych, którzy do badania się zgłoszą. Leczenie jednak nie należy do szkoły, bo nie jest to kasa chorych, a oprócz tego rozkładają się tylko do choroby zakaźne po szkołach. Dodać tu trzeba, że na 58 publicznych szkół powszechnych jest zaledwie 8 lekarzy, którzy z prawdziwym obywatelskim poświęceniem spełniają swe zadanie.

REFORMA ORDYNACJI WYBORCZEJ. Dziś, we czwartek, o godz. 8 wieczorem w Kuble społecznej (Rynek 32, II p.), wygłosi red. Konstanty Srokowski (członek II p.) „Reforma ordynacji wyborczej”. Wstęp dla członków i dla wprowadzonych gości.

WIECZÓR AUTORSKI. W sali „Domu Artystów” odbył się onegdaj wieczór autorski, urządzony przez młodych poetów krakowskich Kaspra Pochwańskiego i Wiesława Gościńskiego. Pierwszy z nich jest znanym artystą-malarzem, uczniem mł. Gościńskiego, a drugi — młodziutki, ale niedawno znanego Władysława Pochwańskiego. Debiutując obecnie, jako poeta wyrażał się Kasper Pochwański dużym talentem poetyckim, poprawną formą i pięknymi myśłami. Znać, że to natura bujna i pełna twórczego znaczenia. Wiesław Gościński znowu przedstawił się jako impresjonista o szerokim polu poetyckim, dobry obserwator życia i subtelny tryk. W wieczorne wystąpił również znanymi kompozytor Bolesław Walewski, oraz artyst. p. Janina Nowakowska i p. Jan Dobrzański.

KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO LEKARSKIE we czwartek 25 bm. o godzinie 8 wieczór odebrało się wieczór muzyczny dla członków Towarzystwa, ich rodzin i zaproszonych gości. Zaskakująco współzłudzi przyszedł panie M. Czyżkowska (pianistka), K. Stachówna (śpiewaczka) i panowie prof. Peters (skrzypce), dr. Auher (II skrzypce), Solecki (altówka), prof. Kopystyński (wiolonczela), Fr. Gremort (klarnet) i Frolk (kontrabas). — Na program złożyła się: Winieta klarnetu Mozarta, pieśń kompozytor Bolesław Walewski, oraz kwintet fortepianowy Schuberta.

Brak pieniędzy na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych

Demonstracje bezrobotnych pracowników umysłowych

W ostatnich trzech dniach zarząd funduszu bezrobotnych wstrzymał wypłatę zasiłków, gdyż nie nadeszły z Warszawy odpowiednie kwoty. Na urzędy zarządu odpowiadano, że pieniądze są w drodze. W dniu wczorajszym duża grupa bezrobotnych pracowników umysłowych

polnych pracowników umysłowych demonstrowała przed biurami zarządu funduszu dla bezrobotnych, poczem udała się do województwa. Bezrobotni pracownicy umysłowi żądają wypłacenia im jeszcze przed świętami zapomóg.

Niezwykły kawał fałszywych „delegatów” Ligi morskiej i rzecznej

Oszustwo aresztowane

Jak się dowiadujemy, w ostatnich dniach zgłosiło się do władz krakowskich trzech „delegatów” Ligi morskiej i rzecznej w Warszawie, prosząc o udzielenie im zwolenia na zbieranie składek na cele Ligi. Delegaci, z których jeden ubrany był w mundur oficera marynarki, przedłożyli charakterystyczne pieczęcie Ligi i podpisem przeobrażone. W dokumencie tym znajdował się charakterystyczny zwrot, jak „Rada m. Krakowa” odnosi się nieprzychylnie do akcji Ligi, toteż teraz powinny władze naprawić ten błąd i zaopiekować o ochroń społeczeństwa krakowskiego na rozbudowę floty rzecznej. Władze zażądały od „delegatów” przedłożenia legalizacji podpisów na o-

wym dokumencie, uzależniając od tego wydanie zwolenienia na akcję zbiorową w Krakowie. „Delegaci” wyjechali niby do Warszawy dla sporządzenia legalizacji, w rzeczywistości jednak zostali w Krakowie i tu poczęli wydłubać od różnych instytucji i osób rozmaite kwoty na „swoją Ligę”. Wiedząc, że ci ludzie nie mogą być pod nogami udolili się, wyjeżdżając do Belska, gdzie ich zamaskowano i aresztowano.

Okazało się bowiem, że to są zwykli oszuści, którzy na podstawie fałszywanego dokumentu nabierali łatwowiernych, a nawet władze w niektórych miastach.

ODCZYT PROF. DRA TAD. GARBOWSKIEGO się dzisiaj we czwartek w Kolegium wykładów naukowych.

W KRAKOWSKIM TOWARZYSTWIE TECHNICZNYM (ul. Straszewskiego 28, II p.), odebrało się w piątek 26 marca o godz. 7 wieczór zebranie, na którym wygłosi p. prof. akad. góm. inż. Józef Modelewski odczyt p. t. „O miedzi”. Goście mile widziani.

BUDZĄCE SIĘ INDIE. Tadeusz Bibro, po powrocie z Indji wschodnich, wygłosi w piątek 26 h. m., o godz. 7 wiecz. w Kolegium wykładów naukowych odczyt pt. „Budzące się Indie”. Treść odczytu: Paradyks stosunków społecznych Indji. Oczyszczenia wielkich prawd i wielkich przesądów. Kasty i idel Pradawnych ludów, a ich u-rzeczywistnienie, kobieta w historii, religii i życiu rodzinnym. Rozdziały polityczne: Ghand i Annie Besant. Dziejowa Rola Towarzystwa Teozoficznego w życiu politycznym, społecznym i religijnym Indji. Praktyka i duse Indji. „Stołowa organizacja”, „Brahmavidyashrama”. Guindi College, Szkoły „Panchama”. — Historyczny moment: Wschwiałowy kongres w Adyarze. Indie w obliczu przyścia Naucejczyka świata, J. Krishna-murti: Prawda o nim a głosy prasy. Droga do wielkości Indji, a odrodzenie Zachodu. Stawanie się nowej epoki. Odczyt będzie ilustrowany obrazami świetlnymi. Bilety w cenie 1 zł, akad. 50 gr. do nabycia przy wejściu. Odczyt urządzi „Związek Jutrzenki”.

CIĘKAWA STATYSTYKA PRZEKROCZENIA ADMINISTRACYJNYCH. W czasie od 1 grudnia 1925 do 1 lutego br. wykazuje statystyka następujące przestępstwa administracyjne na terenie Krakowa. Doniesione do dyrekcji policji 960 osób za opilstwo, 562 osób za awantury, 429 osób za prostytucję, 207 za przekroczenie przepisów drogowych, 537 przekroczeń o czasie pracy w handlu. Do magistratu doniesiono 117 przekroczeń co do podawania alkoholu w czasie zankazym, 438 przekroczeń przepisów o komunikacji kołowej, 568 przekroczeń przepisów o lotnictwie, 258 przekroczeń przepisów sanitarnych i 127 nieprawidłowości w handlu.

WZROST CEN KONI. Na ostatnim targu w Krakowie, odbywającym się przy ul. Zabłocie zaznaczyła się znaczna podwyżka cen koni w stosunku do poprzedniego targu. I tak płacono za konie pojadkowe od 400—700 zł. (na poprzednim targu od 350—500 zł.), za podjadkowe lekkie od 125—300 zł. (60—250 zł.) za konie ciężkie od 40—120 zł. (30—100 zł.).

Ze sprzedanych koni sprzedano na targu miejscowa 30 sztuk. Ogółem sprzedano 451 koni.

DZIECKO W PREZENCIE ZA NOCLEG. Zofia Łukowicz, zam. przy ul. Wrocławskiej 76, doniosła do policji, że dnia 21 bm. przyjecha na nocleg do swego mieszkanka pewna kobieta z 2-letnią córką. Następnego dnia kobieta pozostawiła dziecko u donoszącej i więcej nie wróciła. Kobieta ta ma nazywać się Rozalia Kosowska, lat 28, twarz pełna, oczy niebieskie, ubrana w żółty sweter.

WŁAMANE DO KIOSKU. Onegdajszym dnia do kiosk przy ul. Sławkowskiej 10, kiosk 255 przy Łagiewnickiej 1 i Czajny w Podgórzu przez wyłucie otworu w ścianie i skradli na szkodę Anny Du-

biel 20 bochenków chleba, większa ilość ciastek i czekolady. Szkoda nie ustalona, dochodzenia w toku.

— 0 —

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Repertuar do świąt zainicjuj przeważnie powtórzenia sztuk z udziałem p. Smosarskiej. Dziś, jutro i we wtorek „Cetno-kocho” Veruccia. W sobotę i poniedziałek „Intryga i miłość”. W niedziele „Wespie”, stale gromadzące tłumy słuchaczy. W sobotę popołudniu „Bitwa pod Waterloo”, której przedstawienie przeważnie w pełni sukcesu z powodu występów p. Smosarskiej. W niedziele popołudniu niegrana od dłuższego czasu „Trójka hulańska”. W wielką środę na przedstawieniu popularnym po cenach zniżonych do połowy, misterium staroangielskie „Kobądz” z p. Brydziszewską w roli tytułowej ukaz się poraz ostatni w sezuie.

OPERETKA NOWOSCI. We czwartek grana grana będzie rewia „Puścimy się”. W najbliższych dniach wechodzi na repertuar rewia J. Migowej „Niech pan zdejmie”. Rewia ta przygotowana jest ze specjalną starannością. Najnowsze piosenki, aktualna satyra, efektowne biletu, przeglad ostatnich mód kobiecych i męskich, pokaz tańca od garwa do charlestona, zabawne skecche, efektowne obrazy baletowe składają się na całość zajmującą i pełną humoru. Wkładki muzyczne J. Lusa i Adama Kapackiego.

WIELKI FESTIWAL POLSKIEJ PIĘŚNI urządzają na Wawelu w dniu 3 maja Tm. śpiewackie miasta Krakowa. W tym celu zawiązały się w dniu 21 bm. komitet wykonawczy złożony z wybitniejszych przedstawicieli polskiej muzyki, pod przewodnictwem jubilatki Wiktorii Barabasi, dyrektora konserwatorium Tm. muzycznego w Krakowie. Na program Festiwalu złożą się kompozycje chóralne polskich autorów, wykonane przez chór męski i mieszane w ogólnej liczbie 400 osób. Komitet rozdzieli w najbliższych dniach zaproszenia do wzięcia udziału znanym zespołom śpiewaczym naszego miasta, nie wyłączając z udziału i tych chórów, które nie otrzymawszy zaproszenia zgłoszą się u dyrektora Barabasi (ul. Śrepczapska 1, II p.) do wzięcia czynnego udziału w Festiwalu.

ZBIWNIER DRZEWIĘCKI, nasz znakomity pianista, wzbudzący swą grą podziw w centrach muzycznych Europy (Paryż, Berlin, Wiedeń), — przyjechał po dłuższej przerwie do Polski i wystąpi w Krakowie z jednym koncertem, który odbędzie się w niedzielę 28 bm. w Starym Teatrze. Bilety w cenie od 1—5 zł. do nabycia u J. Lipskiego, ul. Sławkowska 8.

— 0 —

SPORT

CRACOVIA—JUTRZENKA. W dalszym ciągu rozgrywane o mistrzostwo klasy A okręgu krakowskiego spotyka się Cracovia z Jutrzenką na boisku Cracovii w niedzielę 28 bm. o godz. 3'30 popołudniu. Zawody te dają pole do różnorodnych przewidywań, albowiem w grach o mistrzostwo w r. 1924 Jutrzenka dwukrotnie zdołała Cracovię pokonać. Obecna forma obu drużyn nakazuje jednak liczyć się z zwycięstwem biało-czerwonych. Spokojnie czekać na poprzedzą zawody rezerwy o mistrzostwo klasy B.

Z Polski

† **IGNACY ROSNER.** — W Warszawie zmarł wczoraj przedpołudniem dr. Ignacy Rosner, naczelny redaktor „Nowego Kurjera Polskiego”, przeżywszy lat 61. Pochodził on z znanej rodziny krakowskiej; był synem profesora medycyny na Uniwersytecie Jagiellońskim dra Antoniego Rosnera i starszym bratem obecnego profesora ginekologii na tymże uniwersytecie dra Aleksandra Rosnera. Działalność dziennikarską rozpoczął dr. Ignacy Rosner w redakcji „Czasu”, którego był wybitnym współpracownikiem politycznym i literackim, zwłaszcza wyróżniały się jego recenzje teatralne. Później obierał karierę urzędniczą w austriackim ministerstwie dla Galiacji w Wiedniu, gdzie doszedł do rangi radcy dworu. Nie rozstał się jednak z publicystyką i literaturą, lecz pisał w niej dla „Czasu”. Ogólną uwagę zwrócił na siebie jego feljetyki w „Czasie”, krytykujące nowszą literaturę polską Żeromskiego, Feldmanna ze stanowiska skrajnie konserwatywnego. W ostatnim narzeczaniu austriackim był posłem należącym do grupy „krakowskiej” (stafczykowski) w Kole polskiem. W czasie okupacji Królestwa wystąpił był przez rząd austriacki do Warszawy z misją przeciwdziałania tam wpływom pruskim. Pozostał potem już na stałe w Warszawie. Wskazywał na „Kurjera Polskiego” redagował go jako pismo umiarkowanie postępowe, przyczem zaznaczył się jako wybitny publicysta świetnie artykułami wstępem, które podpisywał literatu „X”. Wskutek przejścia „Kurjera Polskiego” w ręce nowo właścicieli opuścił wraz ze wszystkimi swymi współpracownikami redakcję tego pisma — założył nowy dziennik p. t. „Nowy Kurjer Polski”.

Na stanowisku naczelnego redaktora tej gazety zaszkodził śmierć tegoż współposiłownika polskiego. **STRZAŁY W RESTAURACJI.** W wtorek o godz. 3 po poł. do restauracji Antoniego Trojańskiego przy ul. Podwale Nr. 6 w Warszawie przyszedł wydawać urzędu śledczego, Józef Szlawaś — Szlawyński, w towarzystwie swej przyjacielki, Marii Zbrożkowskiej, akuszerki. Zająwszy stołek, przybyli prowadzili ożywioną rozmowę. Gdy przybliżyła się kelnerka, Szlawaś odziedziczył: „mam do pomówienia”. W kilka minut po tem rozległo się pięć wystrzałów rewolwerowych. Znajdujący się w tejże sali Władysław Jęgor podbiegł do strzelającego, schwył go z tyłu za rękę i spowodował, że strzały padły w bok lub ścianę. Po strzałach Szlawaś wyrwał się Jęgorowi i z okrzykiem „zabiłem kobietę!”, dobiegł do posterunkowego na pl. Zamkowy i oddałszy mu rewolwer powiedział: „popiełniam zabójstwo”. Policjant odprowadził Szlawaśa do urzędu śledczego. Z prze prowadzonego dochodzenia okazało się, że Szlawaś mieszkał u Zbrożkowej 3 lata. W końcu lutego br. Zbrożkowa poznała się z Szlawasem, wobec czego przeprowadził się on do brata. Mimo to Szlawaś wydawał się ze Zbrożkową. Zaczynać należało, że przed kilku laty, jeden z funkcjonariuszy policji, również wskutek nieporozumień ze Zbrożkową, targnął się na życie w restauracji przy hotelu „Saskim”, postrelizwszy się z rewolweru w pierś.

TAJEMNICZA TRUPA NA PRADZE WYJASNIŁA. Tajemnicza zwłok, znalezionych niedawno na Pradze pod Warszawą, przed domem Nr. 13 przy ulicy Jasińskiego, przez dłuższy czas nie była wyjaśniona. Wczoraj zagadka się wyjaśniła. Stwierdzono, że zamordowany był 32-letni Stanisław Rafałowicz, drukarz, który pracował ostatnio w zakładach wydawniczych „Moment”. Istnieją przesłanki, że Rafałowicz zgładzono za pomocą zastrzyku jakiejś trucizny. Do rozpoznania zwłok i ustalenia jego tożsamości przyczyniło się ubranie, okazane w urzędzie śledczym wódmie.

— o — o —

Z zagranicy

BOJKI FASZYSTÓW W PARYŻU. Dziś rano wieściłki doniosły, że Paryż, pomimo swym szefem biura prasowego wójskowego prezydentem mistrów Rossim, który przebywa obecnie w Paryżu, a pewnym przeciwnikiem faszystów przyszedł na ulicy do ostrej wymiany zdań, a następnie do bojki.

BYŁY RUMUŃSKI NASTĘPCA TRONU KAROL otrzymał pozwolenie noszenia nazwiska Karol Caraimanu, oraz zamieszkania w Monastyrze.

KORZYŚCI Z PAPIERU GAZETOWEGO. Wedle doniesień „New York Herald” wynalazł profesor chemii na uniwersytecie w Liliacu największymi skutkami sposobu postępowania celem poprawy przydatności papiaru gazetowego zadrutowanego. Nadzwyczaj proste postępowanie przy pomocy pewnych środków chemicznych czyni papier zdarnym do ponownego drukowania, przyczem strata na masie wynosi tylko 10%.

LOT DO BIEGUNIA. Kapitan Ryszard Byrd ukończył już przygotowania do ekspedycji bieżącej i uda się z końcem bm. do północnej części Spitzbergu, gdzie utworzona będzie baza ekspedycji. Biegum północny na być osiemnasty 3-miowym samolotem konstruowanym do lądowania na morzu, lodzie i lądzie. Posłada on promień działalności 2500 km. Lot ze Spitzbergu do biegunu

na wynoszący 1000 km. nastąpi prawdopodobnie w maju, nie później według doświadczeń Mac Milana ta pora jest najodpowiedniejsza do lotów podbiegunowych. Ekspedycji będą towarzyszyły samoloty zapasowe i kompletna stacja radiowa. — Przedsiębiorstwo finansował syn Henryka Foca, Edsel, John Rockefeller młodszy i inni kapitaliści.

Przesilenie rządowe na widowni

Uchwały Klubu PPS

(Telefonom od Prezesa „Naprzodu”)

Warszawa, 24 marca.

Od dnia wczorajszego wieczorem, to jest od posiedzenia Rady ministrów, jak również w dniu dzisiejszym sytuacja polityczna zaostriża się. W kuluarach sejmowych zdają, że przesilenie jest bardzo prawdopodobne.

Dzisiaj o godzinie 3:30 popołudniu odbyły się narady Klubu PPS. Narada klubowa ujawniła po wysłuchaniu sprawozdania obu ministrów, że minister skarbu Zdziechowski nie ma programu finansowego, że jedynym pozytywnym punktem jego programu jest w artykule 2 preliminarza budżetowego na kwiecień utrzymanie zmniejszenia płac urzędniczych o 4 i 5, 6 i 1 pół procent i nieścisłe zapowiedź redukcji kosztów zagranicy, według ministra skarbu jest w tej chwili niemożliwa do otrzymania, Podatek majątkowy wpłynął z mniejszej wysokości, aniżeli przewidywano to iata zmniejszona już przez ministra skarbu, a mianowicie zamiast 10 milionów wpłynęło za 2 miesiące 6 milionów. Żadnego pozytywnego programu minister Zdziechowski nie mógł przedstawić, a wobec tego, stanowski Klubu PPS stał się wyraźny. Klub PPS obstaruje przy wielkiej reformie finansowej, mającej oblażyć tylko posiadacze, żąda re-

organizacji całej administracji, skrócenia służby wojskowej i znacznego zmniejszenia wojsk koszarowych. Klub PPS zapowiada, że na jutrzejszym posiedzeniu CK musi być towarzysząca sprawa powiększenia floty środków obiegowych i zmiany statutu banku polskiego.

Wobec zapowiedzianego jeszcze dyskusji stronnictw koalicyjnych decyzji ostatecznej klub dziś nie powziął. Od wyniku rozmowy wszystkich stronnictw koalicyjnych zależać będą uchwały CKW, który obradować będzie wspólnie z klubem poselskim PPS.

Po skończeniu obrad Klubu, po godzinie 6 wieczorem przedstawiciel PPS udał się na posiedzenie przedstawicieli stronnictw koalicyjnych do premiera Skrzyskiego. Sytuacja w tej chwili za pomysłową uważaną nie jest, bowiem bezpragmatycznie całej endecji, która reprezentuje minister Zdziechowski, zmierzającą z jednej strony do obcięcia płac, z drugiej strony do redukcji liczby urzędniczych, znajduje ostre sprzeciw w stronnictwie PPS, jak również przeciw redukcji na kolejarzy odpowiadać się dziś na zebrań swym klub NPR. Głównie przedstawili między stronnictw koalicyjnych, zwajna do tej chwili. Nastąpi w kuluarach sejmowych jest bardzo pesymistyczny.

Wotum zaufania za Genewę

W BELGII

Bruxelles, 24 marca. (PAT). Komisja spraw zagranicznych Izby jednomiejscowej zaaprobowała stanowisko delegatów belgijskich w Genewie.

W ANGLII

London, 24 marca. (PAT). Izba gmin odrzuciła rezolucję krytykującą postępowanie Chamberlaina w Genewie 325 głosami przeciwko 136.

NIEMCY

Berlin, 24 marca. Parlament odrzucił 250 głosami przeciw 141 wniosek komunistów i nacjonalistów o uchwale rządowej wotum nieufności. Tak samo odrzuciono wnioski liczne stronnictw o wywołanie przymus Niemiec o przyłączenie do Ligi narodów. Głosowana też oznaczała, że partii NFZ zgodziła się na uchwałę Luthra i Stresemanna w stosunku do Ligi narodów.

Rozprawa o defraudację w krakowskiej izbie kontroli państwa

Wyrok ogłoszony zostanie dziś o godz. 1 w południe

Kraków, 25 marca.

Ostatni dzień rozprawy o nadużycia w krakowskiej izbie kontroli państwa wypełniło odczytanie reszty aktów i doniesień, oraz końcowe przemówienie. Prok. Sozański w wywodzie swym wykażal, że

WYNIKI ZARÓWNO ŚLEDZTWA, JAK I ROZPRAWY WODWYLI NIEZBIEZIE DEFAUDACJI.

popiełnionej przez oskarżonych i, że na uporożowanie legalności tej sumy przeznaczoną na potrzeby samego urzędu przedłożono różne podróbne rachunki. Postępowanie dowodowe stwierdziło, że sprawcami tak sprzeniewierzenia, jak i podrobienia rachunków, są obaj oskarżeni. Następnie prokurator omówił charakter tych trzech rodzajów fikcyjnych rachunków, oraz poruszył kwestję przynajmniej dla trybunału, który czynów swych dopuścił się świadomie, współdziałając z Łasińskim, z tem atoli zastrzeżeniem, że

WSZYSTKIE PIENIĄDZE WPŁYNĘŁY DO KIESZENI ŁASIŃSKIEGO.

Po szczegółowym omówieniu roli obu oskarżonych przy popełnianiu zarzuczonej im zbrodni, prokurator żądał od trybunału przyjąć jako wysoce obciążające osk. Łasińskiego okoliczności, faktów, że

JAKO PREZES IZBY PONIŻYŁ POWAGĘ URZĘDU

i zaufaniem zdemoralizował swych urzędników i w oczach społeczeństwa zdyktawiał tak w soki urzad, jakim jest Izba kontroli państwa.

Przedstawiciel Najwyższej Izby kontroli państwa, przyłączając się intencjom skarbu państwa do postępowania karnego przeciw obu oskarżonym, przedstawił zakres działania Izby kontroli w swie-

tle ustawy i obowiązujących rozporządzeń. — W szczególności wykazał dyr. Mierzyński wysoka niewłaściwość czynności kontrolnych, jakie rzekomo miał wykonywać Łasiński podczas tak zwanych podrób informacji, których Najwyższa Izba kontroli zupełnie nie zna i nigdy nie wykonała.

PRZEMÓWIENIA OBRONCÓW

Obronca osk. Biłlińskiego adw. dr. Woźniakowski, podniósł na wstępie, że trybunał w wyroku swym ma orzec, czy

ZGNILIZNA PROTEKCJI.

tocząca państwo polskie korzyści się w sali sądu, czy też państwo uszczelnie i wzmocni. We wszystkich instancjach, które dotąd — rąg to rozpatrywały, uderzała mowce dziwna jednostronność i stronniczość na korzyść osk. Łasińskiego, czego jaskrawym dowodem było zwiastowanie nad Biłlińskim aresztu śledczego, podczas gdy Łasiński pozostawał na wolności. Obronca rozwiódł się nad rolą Łasińskiego w nadużyciach, twierdząc, że zaczął się dopuszczać tych nadużyć jeszcze przed wystąpieniem Łasińskiego do Izby kontroli, i że konkluzja żąda dr. Woźniakowski, przyjęcia, że Biłliński działał z polecenia i za namową swego poleconego bez własnej korzyści.

Obronca Łasińskiego adw. dr. Schoenwetter, cała winę za nadużycia przypisuje Biłlińskiemu, którego nazwa sprytnym austriackim feldweblem rachunkowym. Po omówieniu faktów zarzucenych Łasińskiemu, oraz po wywodzie prawnym kwestionowaniu właściwości oskarżenia o zbrodnię z § 181 u. k. obronca apeluje do trybunału, by uwzględnił stwierdzone przez znawców stan choro- rowy swego klienta i uwolnił go od winy i kary.

Po przemówieniach obrońców przezwyciężając prezes PPS, o godz. 3:30 popołudniu odrzucił rozprawę do dziś, zapowiadając na godzinie 1 w południe ogłoszenie wyroku.

SEJM

Warszawa, 24 marca.

We wczorajszym głosowaniu nad ustawą o aresztach i prokuraturze przyjęto poprawki panów Marka Sommersteina i Poznańskiego wprowadzające zakaz nękania sędziów do partii politycznych i postępujące ministrowi sprawiedliwości swobodę w wyborze kandydatów. Ponadto o odrzucił poprawek rządowych przyjęło jeszcze wniosek wprowadzający postanowienie, że: sędzia powołany w służbie i poza służbą strzec powagi sądu i unikać wszystkiego, coby mogło przynieść ulmę stanowi sędziowskiemu, przejście w stan czynny nie zwalniało sędziego od zachowania tego obowiązku.

Następnie przystąpiono do dalszej rozprawy nad sprawozdaniem specjalnej komisji wyłonionej do ZBADAŃ STOSUNKÓW W WIEZIENICTWIE. Poseł Winkler omawiał sprawozdanie przedstawione przez wspomnianą komisję i wnioski tej komisji, przyczem podkreślił, że odróżnić należy więzień od aresztów policyjnych. W więzieniach ten system bicia, jednak nie należy z tego wnioskować, że stosunki w więzieniach panują dobre. Chodzi tu o warunki higieniczne, które są wprost opłakane. W szczególności daje się odczuć szczupłość pomieszczenia. Środki zaradcze widzi mównica w hardziej liberalnym traktowaniu ustawy o warunkom zwolnieniu, bądźzie wprowadzeniu w życie ustawy o czasowym odroczeniu wykonania kary, wreszcie w systemie stosowania aresztu na krótko. Areszty policyjne stoją znacznie niżej od więzień, a potem panuje tam system bicia przez policję podczas badania. Komisja zawiadła dwadzieścia kilka takich aresztów i wszędzie spotkała się ze skargami. Co do kwestii więziół politycznych mównica uważa, że powinni korzystać z ulg.

Na tem posiedzenie odroczone do dziś o 3 godzin.

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 marca.

Dzisiaj o godzinie 330 popołudniu rozpoczęło się posiedzenie Sejmu. Rozprawiano w dalszym ciągu nad sprawozdaniem komisji dla ZBADAŃ WIEZIEŃ. Przemawiał minister sprawiedliwości Piechodki, który stwierdza, że wyniki rewizji komisji są nagołomy, ocena misji zagranicznych wypadła nawet daleko korzystniej, co dowodzi, że sami jesteśmy w krytyce sorow. Dobry stan wiezień jest na kresach zachodnich i w środkowej B. Kongresowce. Wilno, Odroń i Łucku. Na północny stan jest w Malopolsce, Łodzi i na kresach wschodnich. Naogół pomieszczenie wiezień, mówi minister, nie jest w dysproporcji do pomieszczeń licznych warstw w społeczeństwie. W czasie badania wiezień przez komisję było przebudzenie wiezień w Równie, Krakowie i Łodzi. Przebudzenie było przebiegłe i zostało usunęte. Brak fundusów

UNIEMOŻLIWIŁA BUDOWE W KRAKOWIE

i w Łodzi. Dalej stwierdza minister, mówiąc o szpitalnictwie wieziennym, że wkrótce będą otwarte szpitale wieziennicze w Krakowie, Poznaniu, Grudziądzu, Łodzi, Wilnie, Rawie, i Lwowie. W dalszym ciągu omawia minister poszczególne momenty wieziennictwa, które uległy krytyce. Wyowiada się przeciw patronatom narodowofowym, wreszcie przechodzi do załsz w wiezienniczo-włocławskim, świętokrzyskim i innych, uzasadniając stanowisko rządowe w tej sprawie. Stwierdza, że w wielu wypadkach sprawozdanie komisji nie pokrywa się z alarmującymi interpeiacjami poselskimi.

Następnie zabrał głos

TOW. POSEŁ UZIEBŁO,

odwiedzając, że nie można powiedzieć, aby w naszych wiezieniach panował zły system, natomiast, wogóle, zdaniem systemu wiezienniczo-przypomina tow. Uziebło, że do udziału w kongresie międzynarodowym wieziennictwa w Londynie zaproszono Polskę dopiero na parę tygodni przed terminem kongresu na interwencję państwa angielskiego, bowiem zarząd wieziennictwa nie o tym kongresie nie wiedział. Następnie stwierdza tow. Uziebło smutny fakt, że w sprawie wieziennictwa polskiego załadość stronnictw sięga tak daleko, że uważa się każdy akt humanitarny za działanie komunistów. Dalej odwiedza mównicę, że faktycznie

NIEMIADOMO, ILU POSIADA POLSKA WIEZIENIÓW POLITYCZNYCH.

Rządowa statystyka wykazała wieziół politycznych 1476, lecz statystyka ta dotyczy tylko 55 wiezień, natomiast w Polsce mamy 341 wiezień.

Sprawozdawca sądzi, że mamy 3,000 wieziół politycznych, komisji twierdzi, że 6,000, jednak słowem nie wiemy, ilu mamy wieziół politycznych a nie wie wie także i minister sprawiedliwości, skoro szef departamentu karnego podaje świadomie fałszywe dane. Następnie, załawiający się ze sprawą wiezień w Wronkach, tow. poseł Uziebło odwiedza:

ODMAWIAM PANOM KOMUNISTOM PRAWA STAWIANIA W OBRONIE DEMOKRACJI I HUMANITARNOŚCI

I domagania się tu od polskiej demokracji wypuszczenia wieziół politycznych. My też, którzy przez tysiącami komunistów byłymy katami i wieszani (w tym momencie następują okrzyki posłów Warszawskich, Ballina i Wojewódzkiego) mamy prawo żądać od polskiej demokracji podanie żadnego człowieka w Polsce nie, katowane za odmienne przekonania polityczne. Wierze, że Polska nie pozostanie długo pod zarzutem niesprawności. Nie jesteśmy zwolennikami rozprawiania się z przeciwnikami politycznymi zapomocą kodeksu karnego, ale musimy wierzyć, że Polska będzie stosowała te kodeksy zarówno do wszystkich burzelieli republiki i burzelieli zasady, że władza jest w rękach. Dziś panowie monarchiści nie śledzą w wiezieniu, śledzą w kradzieży, szczeni niechaj pamiętała, że do przestępstw komunistycznych, a może kłedy i do monarchistów, musi być stosowany inny sposób, niż do pospolitych przestępstw. W zakończeniu zwraca się mównica przeciw dyktatorom wieziennictwa Głowackiemu, odwołując, że człowiek ten, który fałszywie informuje swe władze przełozone, nie powinien nadal pozostawać na swem stanowisku (oklaski na lewicy).

Przemawiał potem posełowie Sobolewski (Białorusin) i Zwierzynski (endeck). Dyskusja trwa.

CHAMSKIE OBYCZAJE WIEZIEŃ

Po przemówieniu Zwierzynskiego zabrał głos poseł, Prystupa, który począł wygłaszać przemówienie z pismem tekstu. Przemówienie jego trwało blisko dwie godziny i było raczej programową mową komunistyczną. Na prawicy zaczęły rozlegać się okrzyki „przezi!” Wreszcie poseł. Do białoruski skoczył do trybuny, wyrwał mównicę, zniósł ją i wrzucił do kosza. Posłowie komunistyczni z jednej strony posłowie prawicy z drugiej strony rzucili się do trybuny. Starcie było bardzo bliskie. W pewnym momencie Dohla chwycił Prystupę za kark i począł go ścisnąć z trybuny. Natchymałowa interwencja dyrektora Sejmu, wiceministra Pomyślańskiego, zapobiegła dalszym załawom.

Zaczęły rozlegać się okrzyki posłów prawicy i posłów komunistycznych, którzy nawzajem wyrażali sobie splećmi. Zarządcono krótką przerwę. Po przerwie posłowie Ludzicki z Wywolenia postawił wniosek, aby wydział posła Dohla z 4 posłami z Sejmu. Wicemarszałek Płucicki odwiedził, że prawo stawiania tego rodzaju wniosków nie przysługuje posłom, wobec czego Rudzki postawił wniosek o votum nieufności dla wicemarszałka Płucickiego. Rozległy się bicia w pulpity i wrzaski, wobec czego przerwano posiedzenie i zwołano kongres seniorów, którzy obradują do tej chwili (godzina 9 wieczorem).

Komisje sejmowe

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 marca.

Na posiedzeniu komisji budżetowej skończono generalną dyskusję nad budżetem ministra przemysłu i handlu. W dziale wydatków uchwalono zmniejszyć ełt zarządu centralnego o 16 urzdników, co daje oszczędność 33.200 złotych. Inne pozycje przyjęto.

Komisja odwoława dyskutowała nad projektem ustawy o państwowym instytucie naukowym gospodarstwa wielkiego. Przyjęto cały projekt w drugim czytaniu.

Komisja robot publicznych przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o regulacji i utrzymywaniu wód spławialnych oraz uchwalenie zmian artykuł 261 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 roku. Artykuł ten określa, które rzeki względnie odłinki rzek uważane są za żeglowne.

Komisja prawodawcza przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy, uchylający dekret z roku 1833 w sprawie likwidacji kosztów adwokackich na terenie byłego zaboru austriackiego. Następnie poseł Sommerstein referował projekt ustawy o sędziach śledczych dla spraw szczególnego znaczenia. Projekt ten przewiduje ustanowienie przy sądach apelacyjnych sędziów śledczych dla

spraw szczególnego znaczenia. Minister sprawiedliwości miałby prawo w drodze wniosku odebrać śledztwo właściwemu sędziemu, a przekazać je sędziemu dla sprawy szczególnego znaczenia. Zdaniem referenta, projekt ten godzi w niezawisłość sędziowską i wprowadza bezpośrednią ingerencję ministra w wymiar sprawiedliwości. Dyskusja nad tą sprawą nieukończona.

TELEGRAMY

NIEMIADOMO, ILU POSIADA POLSKA WIEZIENIÓW POLITYCZNYCH

Warszawa, 24 marca (tel. wł. „Naprz.”). Godzina 9 wieczorem: Obrady stronnictwa i premera Skrzyńskiego trwają jeszcze w dalszym ciągu, sytuacja do tej chwili jest niewyjaśniona.

Klub NPR wydał dzisiaj komunikat, w którym odwiedza, że wypowiedzi się całkowicie przeciw programowi finansowemu ministra Zdzisławskiego.

— 0 — 0 —

WALKI W CHINACH

Tien Tsin, 24 marca (PAT). Wojska Tien Tsin liczą 10.000 ludzi, w tem 250 batalionów wojsk rosyjskich. Są one obecnie pod dowództwem gubernatora wojskowego. W mieście panuje spokój. Komunikacja kolejowa z Pekinem przerwana, gdyż pociąg pancerny armii narodowej zablokował drogę pod Jang-Tsun.

Londyn, 24 marca (PAT). Wczoraj wroczyły wojska generała Li Czin Lina do Tien Tsin. Miasto było oziębione bezarmi. Ludność zgromadziła wojskom wkraczającym wielką owację. Marszałek Wu Pei Fu skoniłował 600 wagonów i 20 lokomotyw w prowincji Honan, aby wojska swe corychyle wysłać do Pekinu. Kłeska armii gener. Fenga spowodowana została głównie brakiem amunicji i żywności.

Przegląd gospodarczy

ZWYKŁA CEN BYDŁA I NIEROGACIŹNY

Na targu od 13-19 tm. na targowisku miejskim sprzedano 142 białych, 143 wołów, 293 krowy, 62 jałówek, 748 cieląt, 655 nierogaczyni, razem 1953 zwierząt. Ze sprzedanych na targ zwierząt sprzedano: na konsumpcję miejscową 1869 sztuk, na konsumpcję innych gmin kraju 79 sztuk, pozostało niesprzedanych 5 sztuk. Sprę pogłowia w tym tygodniu znacznie się zmniejszyła, zwłaszcza co do nierogaczyni. Ceny notowano walcuski tego przeważnie wyższe i najwyższe w stosunku do cen z ubiegłego tygodnia. Pooy za towarami silny.

— 0 — 0 —

URZĘDOWY KURS DOLARA

Warszawa, 24 marca (PAT). Dolary 1,90, 1,92, 1,88.

TOWARYSZCIE! POPIERAJCIE WASZE PISMO!

REPERTUAR

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Cetno-licho”.
Piątek: „Cetno-licho”.
Sobota: „Cetno-licho”.
„Intryga i miłość”.

OPERETKA NOWOŚCI

Codziennie: „Paucmy się!”

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

(Rynek A-B 39. Początek o godz. 7 wiecz.)

Czwartek: Prof. Unw. dr. Tad. Garbowski: Genezy polityczny Francji.

Sobota: Asyst. uniw. dr. Bóldan Kamiński: Chemia życia codziennego.

KINOTEATR

Nowość: „Ostatnie tango”, ponadto świat zwierzęta i farsa.

Przedm.: „Miało rozkoszy”, 10 wielkich aktów z Możuchinem i Lisienko.

Reduta: Dziewczę z koralowej wyspy, dramat erotyczny.

Sztuka: „Galganizacja paryzki”, 8 wielkich aktów z Michalem Kolin i Heleną Dany.

Uciechka: „Niuldzika”, obraz współczesnego życia, w 9 aktach.

Wanda: „Cyganka Aza” (Chata za wsią), film polski.

Warszawa: „Cyganka Aza” (Chata za wsią), film polski.

Związków i zgromadzenia

KONFERENCJA ZARZĄDÓW ODDZIAŁÓW MIEJSKOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W KRAKOWIE

W porozumieniu z Centralną Komisją Związków zawodowych zwołujemy niniejszą konferencję na wtorek 30 marca o godz. 6.30 wieczór w sali Domu robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 II p.

- Porządek dzienny:
- 1) Załączenie i wybór przewodniczącego.
 - 2) Odczytanie protokołu.
 - 3) Sprawozdanie kasowe.
 - 4) Sprawozdanie Wydziału Rady Zawodowej.
 - 5) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
 - 6) Wybór 16 członków Wydziału i 5 komisji rewizyjnej.
 - 7) Wnioski.

Zgromadzenie będzie prowadzone według regulaminu uchwalonego przez ogólnozawodowy kongres, dlatego też podany jest do wiadomości oddziałów odmienne ustępy regulaminu:

§ 21. Uczestnicząc w konferencji zarządy oddziałów posiadają stałą bieżącą głosów, bez względu na liczbę obecnych członków. Liczba głosów, przypadających na poszczególne zarządy ustalona zostaje w ten sposób, że każdy zarząd oddziału ma jeden głos, ponadto ma każde 50 członków swojego oddziału o 1 głos więcej. Ułamki ponad 30 liczy się za całość.

Inniemi zarządy oddaje głosy przewodniczący oddziału, lub członek specjalnie w tym celu przez Zarząd oddziału na piśmie upoważniony. Obliczenia głosów członków zostaną przeprowadzone pod-

ług listów wkładek zapłaconych w ostatnim kwartale. Wkłady wynoszą dla organizacji mieszkalnych w lokalu Rady 4 grosze tygodniowo, poza lokalem 4 grosze miesięcznie. O ilości członków, obliczonych według wpłaconych wkładek, będą oddziały w dniach najbliższych zawiadomione. Każdy członek zarządu ma mieć wystawiony mandat przez zarząd swego oddziału.

Za Wydział Krakowskiej Rady Zawodowej:
B. Jaroszewski, J. Wesolowski.

POSIEDZENIE KRAKOWSKIEJ RADY ROBOTNICZEJ PPS odbędzie się w piątek 26 III, w dużej sali Domu Robotniczego ul. Dunajewskiego 5, II p. o godzinie 8 wieczorem.

- Na porządku dziennym:
- 1) Sprawa walki z bezrobociem (rel. tow. dr. Bobrowski).
 - 2) Przygotowanie urzędowości i majos (rel. tow. dr. Rosenzweig).
 - 3) Sytuacja polityczna.
 - 4) Dyskusja.

Wszyscy członkowie Rady Robotniczej proszeni są o bezwarunkowe przybycie.

Sekretariat krakowskiej Rady Robotniczej PPS.

ZGROMADZENIE NA NOWEJ WSI odbędzie się we czwartek 25 III, o godz. 5 pop. w sali p. Zaborskiego, ul. Kazimierza Wielkiego 67.

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU ZAWOD. URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH W KRAKOWIE odbędzie się w sobotę 27 marca o godz. 6 wiecz. w lokalu Związku ul. Sławkowska 6. Na porządku dziennym tylko: 1) nowelizacja statutu, 2) statut. Prawo głosowania posiadają członkowie po trzechmiesięcznej przynależności do Związku.

ZGROMADZENIE PRACOWNIKÓW GAZOWNI MIEJSKIEJ odbędzie się we czwartek 25 marca o godz. 6.30 wieczór. Sprawy bardzo ważne. O liczne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.

PODGÓRZE. We czwartek 25 III, o godz. 7.30 wieczorem w Domu Robotniczym, plac Serkowski 9, zarząd Uniwersytetu Ludowy im. Mickiewicza odczyt p. Wincentego Wróblewskiego p. t. „Światy niewidzialne” (bakterie jako wrogi i przyjaciele człowieka). Wstęp 20 groszy. Odczyt będzie ilustrowany obrazami świetlnymi.

— 0 — 0 —

KRAKOWSKA RADA ROBOTNICZA PPS zawiadamia товарищів, że z powodu niewy-
czepiania porządku dziennego na ostatniemi zebraniach, odbędzie się w niedzielę 28 III, o godzinie 10 przedpołudniem w dużej sali Domu Robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 II p. dalszy ciąg

ZEBRANIA PARTYJNEGO

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie z kongresu (rel. tow. dr. Rosenzweig).
- 2) Dyskusja.
- 3) Wnioski i interpelacje.

Na zebranie powinni przybyć wszyscy товарищів członkowie PPS. Obecność wszystkich członków krakowskiej Rady Robotniczej wymagana bezwarunkowo.

Na zebranie zostaną dopuszczeni jedynie товарищів zarejestrowani i posiadający legitymacje partyjne.

KRAKOWSKI INFORMATOR ROBOTNICZY

Rada Robotnicza i Komitet Obwodowy PPS, Dunajewskiego 5, II p., tel. 2314.
Klasowe Związki Zawodowe, Dunajewskiego 5, III p., telefon 1399, 2314.
Związek Drukarski, Rynek gł. 12.
Centralny Związek górników, Aleja Krakowska 16, tel. 4441. (Dom Górników)
Związek Zawodowy Kolejarski, ul. Warszawska 17, telefon 1486.
Związek urzędników prywatnych, ul. Sławkowska 6, I p.
Związek nauczycielski w woj. Podkarpackim
Związek walczyński, Rynek główny 29, telefon 3360.
Związek inwalidów woj., Podgórze 30.
Związek R. & S. „Proletariat”, Podgórze, Lwowska 2, telefon 3401.
Spółdzielnia związkowa prac. kolej., plac Matki 8, telefon 2203.
Uniwersytet Ludowy Aleja Krakowska 16, telefon 4441.
Inspektorat Pracy, Ślemiradzkiego L. 16, telefon 2425.
Okręgowy Urząd Górniczy, św. Jana 13, telefon 451.
Wyższy Urząd Górniczy, Karmelicka 38, telefon 260.
Sąd Przemysłowy, Kanonica 22.
Inspektorat Zakładów Ubezpieczeń robotników od wypadków, ulica Zielona L. 28.

Ekspozytura Zakładu Pieniężnego dla funkcjonariuszy, ulica Gertrudy 12, telefon 1588.
Obwodowe Biuro Funduszu Bezechocia, Krowoderska 5, telefon 472.
Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy, Krowoderska 5, telefon 472.
Urząd Rozjemczy od spraw najmu Plac W.W. Świętych 3, Magistrat, oncy.
Muzeum Techniczne Przemysłowe, ul. Smoleńska 9, telefon 1339.
Okręgowy Związek Kas Chorych, Bato-
rego 5, III p., telefon 2204.
Kasa Chor. w Krakowie, ul. Dunajewskiego 5, Tel. 182 i 4662.
- w Podgórzu (Filja), Plac Serkowskiego 17, Telefon 450.
- Poradnia dla Chorych na oczy i dla dzieci, Kraków, Rynek Kleparski 9, L. Telefon 1289.
Ambulatorium dla Chorych, Kraków, ul. św. Wawrzynca 5, Telefon 343.
Miejski Urząd Zdrowia (Pizykant), Kraków, Magistrat, Telefon 373.
Miejskie Zakłady Sanitarne, Prądnik Biały, Tel. 1075.
Szpital św. Łazarza, biuro administracji, Kraków, Kopernika 17, Telefon 3466.

Łódź, dnia 15 marca 1926 r.

Urząd Wolewódzki w Łodzi
Wydz. Administracyjny
L. Ad. 1130/4

Ogłoszenie.

Józef Stanisław 2-a im. Kudło, syn niezamężnej Franciszki Kudło i nieznanego ojca, urodzony w dniu 2 marca 1898 r., ślusarz, zamieszkały w Łodzi wniosł prośbę o zezwolenie na zmianę nazwiska rodowego Józef Stanisław Kudło na nazwisko Skorupski.

Urząd Wolewódzki w Łodzi podaje powyższą prośbę do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z dnia 24 października 1919 r. Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 478 wolno przeciw jej uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarzuty, które podać należy do Urzędu Wolewódzkiego w Łodzi w przeciągu dni 90 od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza się.

Za wojewodę (—) Kolarzowski.
w/z Naczelnika Wydziału Administracyjnego.

Przybory footballowe
najkorzystniej

K. PARAFIŃSKI
Kraków, Sławkowska 14. Tel. 25-34
Oferty szczegółowe
na żądanie.

OBRAZY — znanych —
malarzy polskich
polecia 171
Z. Ziembicki, Kraków, Plac Marjański 2
Ceny nieustalone — bezkonkurencyjne.

Spirytus monopolowy
czyści rektyfikowany 95 proc.
sprzedaje bez asygnat

Felicja Grafczyńska
w Krakowie, Plac Szczepański L. 6.
Telefon 487. Telefon 487.

NA POST
RYBY ŻYWE
KARPIE, SZCZUP. KI, SĄNOACZE oraz specjal-
nie słożki pocztowe, mlecarki do marynowania,
wędonie białkowe, spręty i t. p. **J. DZIEK**
Towar zawsze świeży na składzie
Kraków, Długa 27, Telefon 4635

Pierwsza polska hodowla
KANARKÓW
HARCEŃSKICH
polska piliu dozorowa śpiawki
stworzonej przez hodowcę
śpiawki tak i wyczer przy światło
sprzedaje od 25 do 50 zł. — Śmiech
rospisów 10 zł. — Wysła pocztą do
każdej miejscowości za pobraniem poczt-
towem z gwarancją dojeżdża zdrowych na miejsce
JAN SZUFA, Kraków
ulica Jabłonowska L. 14.

Na zażytnia prozę zaliczyć znaczek. 2024
Również na składanie książki o hodowli kanarków.
Gotowe akwarja z rybkami.

Na raty!
Na raty!
FORTEPIANY, PIANINA, FISHARMONIE
obrazym wybór od najniższych
HELENA SMOLARSKA
Kraków, ul. Szewska L. 9, i. p.